

POSTANOWIENIE

Dnia 25 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

w sprawie K.G.
uniewinnionego od popełnienia czynu z art. 286 § 1 k.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
w dniu 25 października 2024 r.,
kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego
od wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu
z dnia 17 kwietnia 2024 r., sygn. akt II Ka 92/24,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Nowym Sączu
z dnia 18 grudnia 2023 r., sygn. akt II K 1148/22

postanowił:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć oskarżyciela posiłkowego J.P. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

WB.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Nowym Sączu wyrokiem z dnia 18 grudnia 2023 roku, w sprawie o sygn. akt II K 1148/22, na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 414 § 1 k.p.k. umorzył postępowanie przeciwko oskarżonemu K.G., zaś kosztami procesu obciążył Skarb Państwa.

Apelacje od powyższego wyroku wnieśli prokurator, obrońca oskarżonego oraz pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu wyrokiem z dnia 17 kwietnia 2024 roku, w sprawie o sygn. akt II Ka 92/24, po rozpoznaniu wniesionych apelacji:

1. zaskarżony wyrok zmienił w ten sposób, że w pkt I uniewinnił oskarżonego K.G. od czynu zarzucanego mu w akcie oskarżenia;
2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy;
3. kosztami postępowania odwoławczego obciążył Skarb Państwa.

Kasację od wyroku Sądu Okręgowego wniósł pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego, który zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 437 § 2 k.p.k., poprzez brak uchylenia przez Sąd Okręgowy w Nowym Sączu wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Sączu pomimo, iż Sąd Okręgowy w Nowym Sączu w treści uzasadnienia zaskarżanego wyroku wyeksponował fakt tego, że Sąd Rejonowy w Nowym Sączu ograniczył ustalenia faktyczne do okoliczności wymienionych na k. 521/2 akt zaznaczając, iż są one niesporne, po czym odstąpił od oceny wszystkich dowodów przeprowadzonych na rozprawie, zaś taka wybiórcza ocena dowodów nie spełnia kryteriów opisanych w art. 7 k.p.k. i nastąpiła - w ocenie Sądu Okręgowego w Nowym Sączu - z rażącą obrazą tego przepisu, co stanowi o spełnieniu przesłanki z art. 437 § 2 zd. drugie k.p.k.;

2. rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k., poprzez ich niezastosowanie, wyrażające się w dokonaniu przez Sąd Okręgowy w Nowym Sączu dowolnej, a nie swobodnej, albowiem nieuwzględniającej wzajemnych relacji pomiędzy ujawnionymi w toku rozprawy głównej dowodami i nieuwzględniającej całokształtu ujawnionych w toku rozprawy głównej okoliczności, a tym samym naruszającej zasady logiki i doświadczenia życiowego oraz pobieżnej i pozbawionej wszechstronności oceny treści zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, która doprowadziła do błędu w ustaleniach faktycznych w zakresie braku zamiaru dokonania przez oskarżonego oszustwa w sposób opisany w zarzucie aktu oskarżenia, w szczególności w zakresie nieustalenia faktów wynikających z:

a. zeznań pokrzywdzonego, iż kiedy jeździłem do państwa G. po płatności, mówili, że sami mają zaległości w ściąganiu swoich płatności;

b. zeznań świadka D.B., iż od lipca 2019 roku rozpoczęły się problemy firmy. Firma, z którą B.C. miało współpracować zapewniła, że będzie potrzebować więcej pracowników, z biegiem czasu jednak ich ilość malała i koszty przerosły zyski, a także, iż ja nie zgłosiłem wniosku o zgłoszenie upadłości swojej firmy. Zadłużenie z B.C. wobec ZUS to około 600 000 zł, a wobec ZUS około 180 000 zł. To jest zadłużenie wygenerowane za rok 2019. Później już firma stała w miejscu;

c. zeznań świadka D.B., iż u mnie tak samo pan G. wynajmował busy i nie zapłacił. Ja miesiąc temu telefonicznie skontaktowałem się z panem P. 27 maja 2020 roku pan G. wypożyczył ode mnie jeden samochód. Samochód odzyskałem przez Policję po 10 miesiącach od terminu zwrotu. Nie znam szczegółów umowy pomiędzy panem P. a osobą, która wynajmowała od niego;

d. zeznań świadka A.P., iż Pan G. miał wobec mnie zobowiązanie. Pan K.G. ukradł mi urządzenie medyczne za 260 000 zł. Ja poznałem K.G. w 2019 roku, a to zdarzenie z urządzeniem medycznym jest z 2020 roku;

e. zeznań świadka Z.V., iż ja nie miałam nic wspólnego z firmą B.C.. Pan G. wszystko robił w tej firmie, a także, iż G. jest winny mnie i mojemu mężowi 96 000 zł - od 2019 roku. Po 2019 roku przyjeżdżaliśmy tutaj do pan G.. On mówił, że mam przyjechać z prawnikiem umowy podpisać, że mu pożyczyłam tych pieniędzy, bo on przelewu nie może zrobić; co doprowadziło Sąd Okręgowy w Nowym Sączu do błędnego obdarzenia wiarygodnością zeznań oskarżonego w tej części, w jakiej oskarżony przeczył zamiarowi dokonania oszustwa w sposób opisany w zarzucie aktu oskarżenia i poczynieniem przez Sąd Okręgowy w Nowym Sączu takiego ustalenia.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Nowym Sączu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wniesiona przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 523 § 1 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Zatem możliwość wniesienia skutecznej kasacji jest istotnie ograniczona. Podzielając utrwalone w tym zakresie orzecznictwo Sądu Najwyższego, stwierdzić trzeba, że postępowanie kasacyjne nie jest z pewnością postępowaniem, które ponawiać ma zwykłą kontrolę odwoławczą. W toku zaś tego postępowania z założenia nie dokonuje się kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów, nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych i nie bada współmierności orzeczonej kary (zob. postanowienie SN z dnia 15 marca 2023 r., IV KK 549/22; postanowienie SN z dnia 10 lipca 2019 r., II KK 210/19; postanowienie SN z dnia 21 września 2017 r., IV KK 276/17).

Z oczywistą bezzasadnością kasacji mamy natomiast do czynienia wówczas, gdy już w wyniku pobieżnej analizy zarzutów w niej zawartych nasuwa się spostrzeżenie, iż nie są one trafne, a przedstawione w niej wnioski nie odpowiadają zaistniałym w sprawie realiom procesowym (zob. postanowienie SN z dnia 17 kwietnia 2018 r., V KK 397/17).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy podkreślić należy, że sąd odwoławczy nie dopuścił się rażącego naruszenia przepisów prawa procesowego wskazanych w kasacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego. Sąd odwoławczy orzekając bowiem odmiennie co do istoty, tj. zmieniając orzeczenie sądu meriti i uniewinniając oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu, dokonał szczegółowej analizy całokształtu materiału dowodowego ujawnionego w trakcie postępowania sądowego, co wynika wprost z uzasadnienia zaskarżonego wyroku.

Za całkowicie bezzasadny uznać należy zatem zarzut zawarty w punkcie 1 kasacji, dotyczący rażącego naruszenia art. 437 § 2 k.p.k. Zgodnie z utrwalonym w tym zakresie orzecznictwem Sądu Najwyższego, postąpienie przez sąd drugiej instancji zgodnie z art. 437 § 2 *in principio* k.p.k. możliwe jest, gdy sąd odwoławczy uwzględnia całokształt materiału dowodowego ujawnionego zarówno w toku rozprawy głównej, jak i odwoławczej (art. 410 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k.), dokona kompleksowej oceny dowodów, przeprowadzonej w zgodzie z zasadą wyrażoną w

art. 7 k.p.k., sporządzi uzasadnienie spełniające wymogi wskazane w art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., przy czym wymóg ten nabiera szczególnego znaczenia w zakresie tych dowodów, które stały się podstawą odmiennego orzeczenia sądu drugiej instancji (zob. wyrok SN z dnia 20 września 2023 r., V KK 488/22). W przedmiotowej sprawie analiza uzasadnienia zaskarżonego wyroku prowadzi do wniosku, że sąd odwoławczy wszystkie te warunki spełnił, wskazując, iż dokonał analizy wszystkich zgromadzonych dowodów i poczynił niezbędne ustalenia faktyczne w kwestiach pominiętych przez Sąd Rejonowy. Sąd Okręgowy wykazał, że pełna ocena zgromadzonych w aktach dowodów nie dawała podstaw do przypisania oskarżonemu działania z zamiarem oszustwa, a swoje stanowisko w tym zakresie w sposób szczegółowy uzasadnił.

Jak zauważył prokurator w odpowiedzi na kasację, Sąd Okręgowy w Nowym Sączu słusznie uznał, że w sprawie nie wykazano, aby oskarżony K.G. zawierał umowy najmu z pokrzywdzonym z góry przyjętym założeniem, iż nie będzie płacił uzgodnionych stawek czynszu. Brak było również podstaw do przyjęcia, że wymieniony nie miał możliwości płatniczych, aby ten czynsz zapłacić, zwłaszcza, że ostatecznie płatności za wynajem pojazdów za okres, który był bezsporny pomiędzy stronami umowy, nastąpiły. Powyższe doprowadziło do zmiany zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie K.G. od czynu zarzucanego mu aktem oskarżenia.

Za chybiony uznać należy również zarzut zawarty w punkcie 2 kasacji, dotyczący rażącego naruszenia przez sąd odwoławczy art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. Podkreślić należy, wbrew twierdzeniom skarżącego, że sąd odwoławczy oceniając zebrane w sprawie dowody, nie uchybił zasadzie ich swobodnej oceny, co wynika z treści uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia. Sąd ten miał bowiem prawo do oparcia ustaleń na dokonanej przez siebie ocenie m.in. wyjaśnień oskarżonego, jak i zeznań pokrzywdzonego i świadków. Sąd odwoławczy nie uchybił również normie art. 410 k.p.k., bowiem dokonał analizy wszystkich dowodów i w oparciu o ich ocenę, zgodnie z treścią art. 7 k.p.k., poczynił kategoryczne ustalenia faktyczne, które doprowadziły do przyjęcia, że nie można przypisać K.G. działania z zamiarem oszustwa. Podkreślić trzeba, że zarzut naruszenia art. 410 k.p.k. może być zasadny w przypadku, gdyby sąd opierał się w sprawie na materiale dowodowym, który w

sprawie nie został ujawniony, bądź orzekał w oparciu jedynie o część ujawnionego materiału dowodowego (zob. postanowienie SN z dnia 11 lipca 2022 r., IV KK 220/22). W przedmiotowej sprawie tego typu uchybienia nie dostrzeżono.

W ocenie Sądu Najwyższego, przyjętej przez sąd odwoławczy kompleksowej oceny dowodów oraz poczynionych ustaleń faktycznych, które doprowadziły do uniewinnienia oskarżonego, nie można uznać za rażące naruszenie prawa, które miało wpływ na treść orzeczenia.

Analiza kasacji prowadzi do wniosku, że skarżący usiłuje podważyć przeprowadzone w sprawie ustalenia faktyczne, które doprowadziły do zmiany wyroku przez sąd odwoławczy, przedstawiając własną ocenę wydarzeń i w efekcie podważając przyjętą przez sąd odwoławczy ocenę prawną. Co istotne skarżący nie wskazuje konkretnych uchybień sądu odwoławczego w zakresie kontroli odwoławczej, ale dokonuje własnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego, podnosząc okoliczności, które sąd odwoławczy miał na uwadze i prawidłowo cenił. Argumenty skarżącego stanowią w istocie polemikę i próbę zakwestionowania oceny dokonanej przez sąd odwoławczy.

W rezultacie, kasacja została zbudowana na kwestionowaniu trafności poczynionych ustaleń faktycznych, co nie jest zabiegiem skutecznym na etapie postępowania kasacyjnego, bowiem prowadzi do obejścia przepisu art. 523 k.p.k. i przekształcenia kontroli kasacyjnej w apelacyjną. Taki sposób sformułowania zarzutu kasacyjnego nie mógł zostać uznany za prawidłowy. Kasacja nie służy bowiem do ponawiania kontroli instancyjnej już dokonanej przez sąd odwoławczy, stąd też postępowanie kasacyjne nie może być traktowane jako trzecia instancja (zob. postanowienie SN z dnia 9 stycznia 2019 r., IV KK 694/18; postanowienie SN z dnia 11 października 2022 r., V KK 332/22).

Z wyżej wskazanych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, obciążając oskarżyciela posiłkowego kosztami postępowania kasacyjnego, w myśl art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

[WB]

[a.ł.]

